

Заклад вищої освіти

**«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА ГАЛУЗЕВОГО ПРАВА ТА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК.1.4.6 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
ПРИВАТНОГО ПРАВА**

освітньо-наукова програма «ПРАВО»

(назва освітньої програми)

ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

(назва освітнього рівня)

галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **D8 ПРАВО**

(шифр і назва спеціальності)

кваліфікація: **доктор філософії з права**

(назва кваліфікації)

Вид дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 90 год / 3 кредити

Форма підсумкового контролю: іспит

Київ – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за галуззю знань **D Бізнес, адміністрування та право, спеціальністю D8 Право третього (освітньо-наукового) ступеня. К.** : Університет «Україна», 2025. 43 с.

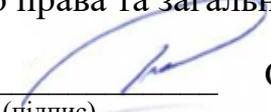
Розробник програми:

Тетяна ФЕДОРЕНКО, доцент кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин, кандидат юридичних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін

Олексій ФАСТ
(підпис)

«26» серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

ПРАВО

(назва освітньої програми)

«26» серпня 2025 року

Гарант освітньо-наукової програми

(Георгій ПОПОВ)
(підпис) (ім'я та прізвище)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Дата засідання кафедри / циклової комісії	26.08.2025			
№ протоколу	1			
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28481>
(вказати адресу)

Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

26.08.2025 р.

Заступник директора ІПСВ

_____ (підпис)

(Аня КУЛИК)
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1 Анотація дисципліни.....	8
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	10
4.2.1. Тематичний план.....	10
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	11
4.3. Форми організації занять.....	12
4.3.1. Теми семінарських (практичних) занять.....	12
4.3.2. Індивідуальні завдання.....	12
4.3.3. Загальні методичні вимоги до написання реферату	13
4.3.4. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	15
4.3.5. Теми самостійної роботи здобувачів освіти.....	18
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	20
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	20
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	21
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	22
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	25
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів.....	26
6.2. Система оцінювання роботи здобувачів упродовж семестру.....	27
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	28
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	28
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання нац. та ECTS.....	28
7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ.....	29
7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти.....	30
8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	30
8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю.....	31
8.2. Глосарій (термінологічний словник).....	32
8.3. Рекомендована література.....	37
8.4. Інформаційні ресурси.....	40
8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси).....	41
8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни.....	41
8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни.....	41
9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	42

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право» (шифр і назва)	Вид дисципліни обов'язкова (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність D8 Право (шифр і назва)	Цикл підготовки професійний (загальний чи професійний)	
Модулів – 1	Спеціалізація (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u> (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин - 90		2-й	2-й
		Лекції	
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 33 % для заочної форми здобуття освіти – 11 %	Рівень освіти: <u>третій (освітньо-науковий)</u> <u>рівень вищої освіти</u>	16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: год	
		Вид семестрового контролю: поточний контроль на практичних, семін. заняттях	
		Підсумковий контроль: <i>іспит</i>	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки *здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії* спеціальності D Право.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» є ознайомлення здобувачів освіти з проблемами розвитку цивільного та цивільного процесуального права, науковими поглядами і концепціями, які існують в доктрині приватного права.

Завданням навчальної дисципліни є: формування і систематизація знань про фундаментальні поняття і категорії приватного права, приватноправову термінологію, основні поняття, інститути приватного права; ознайомлення з теоретичними засадами приватного права, концепціями, напрямками й основними проблемами та перспективами його розвитку; створення наукових передумов здійснення здобувачами освіти власного критичного аналізу щодо захисту приватних прав; підготовка здобувачів освіти до застосування отриманих знань і навичок у науково-дослідній і викладацької діяльності.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти під керівництвом викладача, а також самостійна робота з юридичною літературою, законодавчими та нормативно-правовими актами з питань правового регулювання тих чи інших суспільних відносин, спеціальною інформаційно-аналітичною та методичною літературою, вирішуються завдання, використовуються практичні правові ситуації, здійснюється тестовий контроль.

За цих умов набуті ними знання та практичні навички не застаріють й при прийнятті нових нормативно-правових актів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» здобувач освіти повинен

знати:

- фундаментальні поняття і категорії приватного права;

- теоретичні засади приватного права, концепції, напрями й основні проблеми його розвитку;
- основні інститути приватного права і чинне законодавства;
- знати проблематику сучасного вітчизняного та зарубіжного приватного права;
- сучасні напрямки розвитку науки приватного права.

вміти:

- вільно використовувати приватноправову термінологію;
- виявляти наукові проблеми, формулювати завдання дослідження й обирати необхідні методи;
- застосовувати міжнародні та зокрема європейські стандарти у галузі приватного права до національної правової системи України;
- правильно формулювати проблеми приватноправових відносин, шляхи їхнього подолання;
- тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії приватного права.
- аналізувати й обробляти отримані в ході дослідження результати і представляти їх у вигляді звітів, статей, рефератів тощо.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4
ОК 1.4.6			+	

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8
ОК 1.4.6	+			+		+		+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12
ОК 1.4.6			+	+	+						+	

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» спрямована на поглиблене вивчення сучасних концепцій, інститутів та механізмів приватного права України у контексті європейської правової традиції. Курс охоплює теоретичні засади цивільного, сімейного, спадкового, міжнародного приватного права, а також аналізує ключові проблеми їх практичного застосування.

Особливу увагу приділено методології тлумачення норм приватного права, колізіям між законодавством і судовою практикою, а також впливу рішень Верховного Суду та ЄСПЛ на формування сучасної правозастосовної доктрини.

Дисципліна формує у здобувачів освіти здатність критично аналізувати нормативний матеріал, ідентифікувати проблеми правового регулювання, розробляти варіанти їх розв'язання та застосовувати отримані знання для вирішення складних практичних ситуацій у сфері приватного права.

Курс рекомендований здобувачам освіти, які прагнуть поглибити свої компетентності та зрозуміти сучасні тенденції розвитку приватного права в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» є теоретичні засади, принципи, інститути та механізми регулювання приватноправових відносин, а також аналіз актуальних проблем їх застосування у сучасній українській та європейській практиці, включаючи питання тлумачення норм, вирішення колізій і прогалін, формування судової доктрини, забезпечення захисту цивільних прав та визначення тенденцій розвитку приватного права.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади приватного права та механізми його реалізації

Тема 1. Приватне право: еволюція уявлень та основні характеристики.

Тема 2. Теоретичні погляди і підходи до поділу права на публічне та приватне.

Тема 3. Проблеми правозастосування в приватному праві.

Тема 4. Охорона та захист у приватноправових відносинах.

Змістовий модуль 2. Сучасні теоретико-практичні проблеми розвитку підгалузей приватного права

Тема 5. Теоретико-правові проблеми сімейного права.

Тема 6. Актуальні проблеми спадкового права.

Тема 7. Теоретико-методологічні питання міжнародного приватного права.

Тема 8. Проблемні питання судочинства у сфері приватноправових відносин.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні

Вивченню дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» передують опанування таких обов'язкових компонентів, як: «Філософія права та правова доктрина», «Міжнародні та європейські стандарти прав людини», «Проблеми правотлумачення та правозастосування», а також основних загальнотеоретичних та галузевих дисциплін, що вивчаються на другому (бакалаврському) та третьому (магістерському) рівнях підготовки здобувачів освіти за спеціальністю Право.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Пререквізитами дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» є безпосередньо такі дисципліни, як: «Філософія права та правова доктрина», «Проблеми правотлумачення та правозастосування», «Теоретичні та практичні проблеми публічного права».

Знання та вміння, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права», необхідні для професійної та практичної підготовки фахівця.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру, в загальному обсязі 90 годин/3 кредити ECTS: аудиторної роботи – 30 годин, із яких лекції – 16 годин, практичні заняття – 14 годин; самостійна робота студента – 60 годин.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт									Форми та методи контролю знань
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	аудиторна			с.р.	усього	аудиторна		с.р.	
		у тому числі					у тому числі			
л		с	інд.р	л			с			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади приватного права та механізми його реалізації</i>										
Тема 1. Приватне право: еволюція уявлень та основні характеристики	12	2	2		8	11			10	АР: СР:
Тема 2. Теоретичні погляди і підходи до поділу права на публічне та приватне	14	2	2		10	11	1	1	10	АР: СР: ІР:
Тема 3. Проблеми правозастосування в приватному праві	10	2			6	11			10	АР: СР:
Тема 4. Охорона та захист у приватноправових відносинах	8	2	2		6	11	1	1	10	АР: СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6		30	44	2	2	40	
<i>Змістовий модуль 2. Сучасні теоретико-практичні проблеми розвитку підгалузей приватного права</i>										
Тема 5. Теоретико-правові проблеми сімейного права	10	2	2		6	11	1		10	АР: СР:
Тема 6. Актуальні проблеми спадкового права	10	2	2		6	12	1	1	10	АР: СР:
Тема 7. Теоретико-методологічні питання міжнародного приватного права	12	2	2		8	11	1		10	АР: СР:
Тема 8. Проблемні питання судочинства у сфері приватноправових відносин	14	2	2		10	12	1	1	10	АР: СР: ІР:
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8		30	46	4	2	40	
Усього годин	90	16	14		60	90	6	4	80	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права»

Разом: 90 год, лекції – 16 год, семінарські заняття – 14 год, самостійна робота – 60 год, підсумковий контроль – 2 год.

IV - Семестр

Модулі	Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2							
Назва модуля	<i>Теоретико-методологічні засади приватного права та механізми його реалізації</i>								<i>Сучасні теоретико-практичні проблеми розвитку підгалузей приватного права</i>							
Кількість балів за модуль	30 балів								30 балів							
Лекції	1		2		3		4		5		6		7		8	
Теми лекцій	<i>Тема лекції 1</i>		<i>Тема лекції 2</i>		<i>Тема лекції 3</i>		<i>Тема лекції 4</i>		<i>Тема лекції 5</i>		<i>Тема лекції 6</i>		<i>Тема лекції 7</i>		<i>Тема лекції 8</i>	
Теми семінарських (практичних) занять		<i>Тема заняття 1</i>		<i>Тема заняття 2</i>		<i>Тема заняття 3</i>		<i>Тема заняття 4</i>		<i>Тема заняття 5</i>		<i>Тема заняття 6</i>		<i>Тема заняття 7</i>		<i>Тема заняття 8</i>
Самостійна робота	5 балів		5 балів		5 балів		5 балів		5 балів		5 балів		5 балів		5 балів	
Тести	10 балів								10 балів							
ІНДЗ	20 балів															
Види поточного контролю	Тести (модульна контрольна робота, реферат) (20 балів)															
Підсумковий контроль	Іспит															

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських (практичних) занять

У ході підготовки до семінарського (практичного) заняття потрібно обов'язково ознайомитися зі вказаною літературою. З метою більш поглибленого вивчення навчальної дисципліни рекомендується ознайомитися з науковими публікаціями в різних правових журналах та інтернет-джерелах.

Семінарські (практичні) заняття передбачають послідовність підготовки до них і певний порядок проведення. За теоретичними питаннями здобувачі освіти готують виступи (есе) або реферати. Виступи слід ілюструвати посиланнями на джерельну базу. У подальшому вони обговорюються групою.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Приватне право: еволюція уявлень та основні характеристики	2
2	Теоретичні погляди і підходи до поділу права на публічне та приватне	2
3	Проблеми правозастосування в приватному праві	1
4	Охорона та захист у приватноправових відносинах	1
5	Теоретико-правові проблеми сімейного права	2
6	Актуальні проблеми спадкового права	2
7	Теоретико-методологічні питання міжнародного приватного права	2
8	Проблемні питання судочинства у сфері приватноправових відносин	2
	Всього:	14

4.3.2. Індивідуальні завдання

З метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових доповідей, есе, рефератів за визначеною тематикою.

Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи здобувача освіти

і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень. До літератури відносяться: першоджерела; підручники і навчальні посібники; наукові дослідження (монографії, наукові статті та ін.). Із проблем, досліджених у наукових рефератах, здобувачі освіти можуть підготувати і виголосити доповіді під час проведення семінарських занять або засідань наукового студентського гуртка.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ (ДОПОВІДЕЙ, ЕСЕ)

1. Еволюція концепції приватного права: від римського права до сучасної доктрини України.
2. Критерії та підходи до розмежування приватного і публічного права: сучасні доктринальні дискусії.
3. Проблеми правозастосування в приватному праві: колізії норм та засоби їх подолання.
4. Правові механізми охорони суб'єктивних прав у приватноправових відносинах: теорія і практика.
5. Захист прав людини як базова функція приватного права.
6. Сімейне право як галузь приватного права: актуальні теоретико-правові суперечності.
7. Приватноправове регулювання сімейних відносин: тенденції розвитку.
8. Судова практика як інструмент розвитку приватного права: роль Верховного Суду.
9. Правове регулювання цифрових активів і смарт-контрактів: виклики приватного права.
10. Спадкове право в Україні: сучасні трансформації та колізійні питання.
11. Сучасні виклики спадкового права: цифрова спадщина, зміна складу спадщини, новітні підходи до заповітів.
12. Методологія міжнародного приватного права: роль колізійних норм у визначенні застосовного права.
13. Проблемні аспекти підвідомчості і підсудності спорів у сфері приватного права.
14. Уніфікація приватного права в Європейському Союзі та її вплив на Україну.
15. Вплив судової практики Верховного Суду на формування стандартів у приватноправових відносинах.

4.3.3. Загальні методичні вимоги до написання реферату

Здобувач освіти денної та заочної форм здобуття освіти можуть відпрацьовувати пропущені заняття з дисципліни дисципліну «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» шляхом написання реферату (доповіді) з пропущеної теми за погодженням із викладачем, що веде семінарські (практичні) заняття.

Реферат – це невелике за обсягом наукове дослідження здобувача освіти.

Написання реферату є необхідною складовою частиною освітнього процесу, яка дає змогу здобувачеві освіти проявити свої творчі здібності в сфері проведення самостійних досліджень з теоретичних і практичних проблем приватного права.

Метою написання реферату є організація науково-дослідницької роботи здобувачів освіти з урахуванням певних вимог, а саме:

а) системно і творчо, коректно і критично осмислювати існуючі погляди науковців на окремі теоретичні і практичні проблеми приватного права;

б) самостійно знаходити шляхи вирішення проблем приватного права, виходячи із сучасного стану законодавства та практики його застосування;

в) системно і комплексно аналізувати правові норми, що регулюють приватноправові відносини;

г) робота повинна носити творчий характер і відображати додержання етичних норм проведення наукових досліджень, тобто бути забезпеченою науковим апаратом (посилання, наведення цитат, вказівка на джерела використовуваних у роботі таблиць, схем, статистичних даних тощо);

д) робота повинна бути оформленою у відповідності до визначених вимог, своєчасно здана на кафедру науковому керівникові.

Тому підготовка реферату є однією з важливих форм самостійного, навчального, наукового дослідження під час освоєння здобувачами освіти курсу зазначеної навчальної дисципліни.

Навчальною метою написання реферату є більш глибоке засвоєння тієї частини знань, що отримується під час занять, та їх творче розширення в процесі самостійної роботи з літературою, а також перевірка рівня підготовленості здобувачів з окремих розділів навчальної дисципліни дисципліну «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» та вміння застосування набутих знань та навичок до комплексного виконання конкретного завдання.

Виховною метою самостійної дослідницької роботи є поглиблення у здобувачів освіти – майбутніх фахівців-правознавців почуття гордості та відповідальності за свою справу, прагнення подальшого самовдосконалення своїх знань.

Розвиваючою метою є розвиток у здобувачів освіти вміння творчо, свідомо та обізнано підходити до освітнього процесу, вміння логічно аналізувати навчально-наукову інформацію, нормативну базу та наукову літературу, застосовувати набуті вміння та навички в практичній діяльності.

В робочій програмі навчальної дисципліни запропоновано розгорнутий перелік тематики рефератів, який охоплює всі теми курсу «Теоретичні та практичні проблеми приватного права».

Реферати пишуться з основних та найбільш актуальних тем навчальної дисципліни. В них на основі аналізу та узагальнення наукового матеріалу порівнюються різні погляди науковців на певну проблему і визначається власна позиція здобувача освіти з викладом відповідних аргументів.

Реферат як перша спроба самостійного дослідження сприятиме формуванню у майбутніх фахівців власних наукових поглядів із певного напрямку знань, сприятиме їх продовженню у майбутніх наукових пошуках.

Реферат повинен бути належним чином оформлений. На титульному аркуші здобувач освіти повинен зазначити назву закладу освіти, кафедри, повну назву теми реферату, своє прізвище та ініціали, також вчений ступінь, звання, прізвище та ініціали наукового керівника, місце та рік написання реферату.

Для написання реферату здобувач освіти повинен скласти план, який розкриває зміст обраної теми. План реферату, як правило, включає вступ, в якому коротко обґрунтовується актуальність обраної теми, основні питання, що розкривають зміст теми реферату і закінчення, де формуються висновки, оцінки, пропозиції.

Викладення матеріалу повинно бути стислим, точним, послідовним, самостійним. Плагіат наукових праць з обраної теми не допускається. Механічно переписані роботи оцінюються на задовільно і повертаються здобувачеві для повторного виконання. В кінці реферату обов'язково наводиться список використаних джерел.

При написанні реферату слід робити зноски із зазначенням прізвища та ініціалів автора або авторів, назви книги або статті, місця і року видання, сторінки.

Отже, реферат повинен включати:

- назву та зміст роботи;
- вступ, в якому визначається актуальність проблеми, мета та завдання дослідження;
- основну частину, в якій висвітлюються основні проблеми та ступінь їхнього дослідження, аналіз судової практики;
- висновки, в яких визначаються основні підсумки дослідження;
- список використаних джерел.

Обсяг реферату складає 15-20 сторінок рукописного тексту або 12-18 сторінок комп'ютерного виконання на папері формату А-4.

4.3.4. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із

навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (**2 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**2 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**).
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **20 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Еволюція доктринальних підходів до приватного права: історико-правовий аналіз.
2. Сучасна модель приватного права України: структура, особливості та тенденції розвитку.
3. Критерії та методи поділу права на публічне та приватне: порівняльно-правове дослідження.
4. Колізії публічно-правових та приватноправових норм у правозастосуванні: проблеми та шляхи їх вирішення.
5. Застосування аналогії закону та аналогії права у приватному праві: теорія і практика.
6. Межі й способи здійснення суб'єктивних цивільних прав: захист від зловживання правом.
7. Механізми охорони та захисту прав учасників приватноправових відносин: сучасні виклики.
8. Актуальні теоретико-правові проблеми регулювання шлюбних і сімейних відносин в Україні.
9. Правові гарантії захисту прав дітей у сімейно-правових відносинах: національний і міжнародний підхід.

10. Цифрова спадщина як новий об'єкт спадкового права: концептуальні та практичні проблеми.
11. Спадкові спори: аналіз судової практики та виявлення ключових правозастосовних проблем.
12. Колізійні норми міжнародного приватного права: особливості формування та застосування в Україні.
13. Застосування іноземного права в Україні: проблеми ідентифікації та тлумачення.
14. Проблемні питання підсудності та юрисдикції приватноправових спорів: практика українських судів.
15. Роль Верховного Суду у формуванні доктрини приватного права: аналіз прецедентних рішень.

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3 бали
2.	Складання плану реферату	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	5 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	4 бали
Разом		20 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
16 – 20 та більше	відмінно	5	A	відмінно
10 – 15	добре	4	BC	добре
6 – 9	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 5	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.5. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи здобувача освіти навчального характеру. Вона спрямована на вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Основною метою самостійної роботи здобувачів освіти є не тільки практичне закріплення теоретичних знань, а й розвиток мислення їх у неординарних випадках, які не мають законодавчого регулювання та теоретичного обґрунтування.

Самостійна робота здобувачів освіти полягає у виконанні самостійного завдання, тобто вивченні чи доопрацюванні тем або ж питань курсу, що виносяться на підсумковий модульний контроль, вимагають від здобувача освіти самостійної роботи з першоджерелами, творчого підходу та вміння аналізувати і порівнювати отриману під час лекційних і практичних занять інформацію.

Подані нижче теми, що виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти, опрацьовуються ними в усній чи письмовій формі (залежно від суті самого завдання), а їх оцінювання входить до оцінювання роботи на лекційних заняттях.

При оцінюванні самостійної роботи враховується повнота, точність і правильність викладу здобувачем освіти матеріалу, вміння зосереджувати увагу на основних положеннях, а також використання першоджерел.

У разі письмового виконання завдання робота здобувача освіти повинна бути підписана і в установлений строк здана на кафедру для перевірки.

При цьому самостійна робота є одним із головних елементів освітнього процесу за заочною формою.

Більшу частину матеріалу робочої програми навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» здобувач заочної форми здобуття освіти вивчає самостійно в міжсесійний період. Також у міжсесійний період здобувачам освіти надається можливість отримувати консультації НПП за графіком, що встановлюється кафедрою.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Приватне право: еволюція уявлень та основні характеристики	8
2	Теоретичні погляди і підходи до поділу права на публічне та приватне	10
3	Проблеми правозастосування в приватному праві	6
4	Охорона та захист у приватноправових відносинах	6
5	Теоретико-правові проблеми сімейного права	6
6	Актуальні проблеми спадкового права	6
7	Теоретико-методологічні питання міжнародного приватного права	8
8	Проблемні питання судочинства у сфері приватноправових відносин	10
	Разом	60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади приватного права та механізми його реалізації</i>			
Тема 1. (8 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит	10	I-IV
Тема 2 (10 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит		
Тема 3. (6 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит	5	V-VII
Тема 4. (6 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, підсумкова модульна контрольна робота, іспит	5	VII-IX
<i>Змістовий модуль 2. Сучасні теоретико-практичні проблеми розвитку підгалузей приватного права</i>			

Тема 5. (6 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит	5	IX-XI
Тема 6. (6 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит	5	XI-XII
Тема 7. (8 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, іспит	10	XII-XV
Тема 8. (10 год)	Семінарське заняття, індивідуальне завдання, підсумкова модульна контрольна робота, іспит		
Всього: 60 год		Всього: 40 балів	

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

З метою більш ефективної активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти при вивченні навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» можуть використовуватись: лекційні та практичні заняття із застосуванням поєднання класичних і сучасних методів навчання, зокрема аналітичних та проблемно-орієнтованих лекцій, підготовки наукових повідомлень, семінарів-бесід, дискусійних і тематичних семінарів, презентацій тощо.

Самостійна робота здобувачів передбачає системне опрацювання наукових публікацій, доктрини приватного права, цивільного і сімейного законодавства, судової практики його застосування.

Використовуються мультимедійні презентації, інтернет-супровід освітнього процесу (платформа MOODLE).

Кожен із видів методики застосовується викладачем на власний розсуд. При цьому, слід враховувати рівень підготовленості групи, кількість здобувачів, бажання здобувачів приймати участь в тому чи іншому виді методики активізації процесу навчання, а також особливості конкретної дисципліни.

У педагогічній науці прийнято виокремлювати методи організації та реалізації навчально-пізнавальної діяльності, зокрема:

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

Наприклад, лекції з проблемних питань покликані сприяти розвитку логічного мислення здобувачів освіти і характеризуються тим, що коло питань теми може обмежуватися двома – трьома ключовими моментами, увага здобувачів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій можуть даватися питання для самостійного їх осмислення.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Наприклад, робота в малих групах проводиться з метою активізації навчання при проведенні семінарських (практичних) занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє особливу роль і певними своїми індивідуальними якостями та знаннями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливість для участі кожного здобувача в роботі за метою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування. Така форма навчання використовується також з метою більш ґрунтовного засвоєння матеріалу, загострення уваги на особливо важливих аспектах, що містять в собі винесені на розгляд проблемні питання.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів, презентацій.

Наприклад, презентації проводяться у формі виступів за результатами виконання письмових завдань, з науково-навчальними тезами, рефератами, доповідями перед аудиторією тощо, де також доцільно використовувати для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових наукових поглядів, оригінальних висновків та пропозицій.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Наприклад, семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомагати формуванню поглядів і переконань, виробити

вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

Методика викладання навчальної дисципліни – вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору,

рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість

здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з одного модуля, які включають два змістових модулі.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх за допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачеві освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	ЗМ 1		ЗМ 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. обов'язкові					
1.1. Відвідування лекцій	1		1		1
1.2. Відвідування семінарських (практичних) занять	1		1		1
1.3. Робота на семінарському (практичному) занятті	10		5		5
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	10				
1.5. Виконання модульної роботи (тестів)	20		10		10
1.6. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	20		10		10
Разом					
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60					
II. вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5		2		2
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5		2		2
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5				
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	20		10		10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	10		5		5
Разом					
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 40					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських (практичних) заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	екзамен	залік	

90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Поняття приватного права: історичний розвиток та сучасні підходи.
2. Основні ознаки та принципи приватного права.
3. Приватне право в системі права України: місце та значення.
4. Вплив римського права на формування сучасного приватного права.
5. Співвідношення приватного права з іншими галузями права (цивільним, господарським, сімейним тощо).
6. Критерії та доктринальні підходи до поділу права на публічне і приватне.
7. Проблемні аспекти дуалістичного поділу права у правовій науці.
8. Взаємодія та взаємопроникнення приватного і публічного права у правозастосуванні.
9. Значення поділу публічного та приватного права для правової системи України.
10. Публічно-правові обмеження у сфері приватноправових відносин.
11. Аналогія закону та аналогія права у приватному праві: умови та межі застосування.
12. Колізії норм приватного права та механізми їх вирішення.
13. Роль судової практики у формуванні підходів до правозастосування в приватному праві.
14. Проблеми тлумачення приватноправових норм.
15. Зловживання правом: форми прояву та способи запобігання.
16. Поняття охорони та захисту суб'єктивних прав у приватному праві.
17. Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту приватних прав.
18. Способи захисту цивільних прав за Цивільним кодексом України.
19. Відшкодування шкоди як інструмент захисту приватних прав.
20. Судова та позасудова практика захисту права власності.
21. Місце сімейного права в системі приватного права.

22. Теоретичні моделі регулювання сімейних відносин: порівняльний аналіз.
23. Проблеми правового регулювання особистих немайнових відносин у сім'ї.
24. Майнові відносини подружжя: сучасні теоретичні підходи та практика їх застосування.
25. Захист прав дітей у сімейно-правових відносинах: актуальні проблеми.
26. Спадкування за законом і за заповітом: сучасні дискусії.
27. Заповіт як правочин: проблеми форми, змісту та дійсності.
28. Цифрова спадщина: поняття, правовий статус та проблематика регулювання.
29. Спадкові спори в судовій практиці: основні категорії та проблемні моменти.
30. Право на обов'язкову частку: теоретичні та практичні аспекти.
31. Предмет і метод міжнародного приватного права.
32. Колізійні норми: структура, принципи та механізм застосування.
33. Застосовне право у міжнародних приватноправових відносинах.
34. Визнання і виконання іноземних рішень в Україні: проблемні питання.
35. Уніфікація приватного права в Європейському Союзі та її вплив на українське законодавство.
36. Підвідомчість та підсудність приватноправових спорів: теоретичні проблеми.
37. Роль Верховного Суду у формуванні підходів до розгляду приватноправових спорів.
38. Процесуальні гарантії ефективного захисту приватних прав.
39. Виконання судових рішень у приватноправових спорах: проблемні аспекти.
40. Альтернативні способи вирішення спорів (медіація, арбітраж) у системі приватного права.

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ

Поточне тестування та самостійна робота								Тести/ ІНДЗ	Разом	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	не більше 60	не більше 40	не більше 100
5	5	5	5	5	5	5	5				

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;

- інструктивно-методичні матеріали семінарських (практичних) занять;
- завдання для самостійної роботи здобувачів освіти;
- тестові завдання до семінарських (практичних) занять;
- модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу.

А також:

1. Лекцій із навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні проблеми приватного права» / *Т.В. Федоренко* // електронний ресурс на платформі Moodle <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28481>

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Перелік аудіо- і відеоматеріалів:

1. Публічне та приватне право України – YouTube-лекція про публічне і приватне право. URL: <https://www.youtube.com/live/boMup2IDf0o?si=wvtKIiXglbHpAJ4r>

2. Публічне і приватне право. В чому відмінність? – коротке відео з поясненням різниці між публічним і приватним правом. URL: [Публічне і приватне право. В чому відмінність?](#)

3. Міжнародне приватне право Глущенко лекція – лекція з міжнародного приватного права. URL: https://youtu.be/WThb-d-qo5E?si=1Xmq-MjJA8_03oLa

4. Міжнародне приватне право(викладач: Денисенко С.І.) — ще одна лекція з МПП. URL: <https://youtu.be/CKSpaEcrIsU?si=5cdn44mR39c1Hooj>

5. Private International Law Lawyer (канал) – канал, присвячений міжнародному приватному праву, можна використовувати як ресурс. [YouTube](#)

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;

- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.

- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;

- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;

- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;

- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій (термінологічний словник)

А

Автономія волі – принцип приватного права, який визнає свободу особи самостійно визначати свою поведінку, укладати договори та встановлювати правові наслідки.

Аліменти – грошове утримання, яке надається спроможними працездатними особами іншим особам (непрацездатним, нужденним тощо) у порядку і випадках, передбачених законом, у зв'язку з існуючими між ними сімейними (родинними) відносинами.

В

Визнання та виконання іноземних рішень – процедура, за якою рішення іноземного суду або арбітражу набувають правової сили та виконуються у національній правовій системі.

Вина (як умова цивільно-правової відповідальності) – психічне ставлення (умисел або необережність) особи до своєї протиправної дії (чи бездіяльності) та її результату.

Волевиявлення – зовнішнє вираження волі особи під час здійснення правочину.

Д

Диспозитивний метод правового регулювання – метод, притаманний приватному праву, який ґрунтується на свободі сторін визначати умови своїх правовідносин.

Е

Еволюція приватного права – процес історичного розвитку уявлень про приватну автономію особи, що включає римське право, канонічні традиції, кодифікації XVIII–XIX ст., сучасну інтеграцію в європейське правове поле.

З

Засоби охорони та захисту – правові механізми, що дозволяють особі реалізувати права та захищатися від їх порушення: судові, адміністративні, договірні та превентивні заходи.

Захист порушених прав – процедури та механізми, через які сторони можуть домогтися відновлення порушених приватних прав, включно з позовними заявами, альтернативним вирішенням спорів та виконанням судових рішень.

Захист права – діяльність, яка забезпечує відновлення порушеного приватного права та відшкодування завданих збитків через судові або позасудові механізми.

Захист сімейних прав – правові засоби, що забезпечують відновлення порушених прав членів сім'ї, включно з позовними та адміністративними механізмами.

Захист цивільних прав – це дії з попередження, припинення порушення прав або відновлення порушених прав громадян та організацій.

І

Імперативний метод правового регулювання – метод, характерний для публічного права, де норми є обов'язковими та не можуть бути змінені волею сторін.

Іноземний елемент – обставина, яка виникає у правовідносинах через участь іноземних суб'єктів, використання іноземного права або знаходження майна за кордоном, і яка зумовлює застосування норм МПП.

Інститут приватної власності – основоположне поняття приватного права, яке забезпечує юридичну можливість особи володіти, користуватися та розпоряджатися майном.

К

Кодифікація приватного права – систематизація норм приватного права у формі єдиного кодифікованого акта (наприклад, Цивільного кодексу).

Колізії норм – ситуації, коли застосування кількох норм права до одного спору призводить до суперечностей і ускладнює правильне правозастосування.

Колізійне право – система норм МПП, що визначає, яке національне право слід застосувати до конкретних приватноправових відносин із іноземним елементом.

М

Межовість публічного і приватного права – сучасний підхід, який визнає умовність та взаємопроникнення обох сфер, зокрема у галузях господарського, фінансового та корпоративного права.

Міжнародне приватне право (МПП) – галузь права, що регулює приватноправові відносини з іноземним елементом, визначає застосовне право, юрисдикцію та порядок визнання рішень іноземних судів.

Моральна шкода – втрати немайнового характеру в результаті моральних чи фізичних страждань або інших негативних явищ, заподіяних фізичній чи юридичній особі незаконними діями або бездіяльністю інших осіб.

О

Оспорювання – це такий стан цивільних правовідносин, коли між учасниками існує спір щодо наявності або відсутності суб'єктивного права у сторін, а також приналежності такого права певній особі.

Охорона права – комплекс заходів, спрямованих на забезпечення реалізації та дотримання приватних прав у суспільстві.

П

Пандектна система права – європейська правова традиція, яка суттєво розвинула концепцію поділу права на публічне і приватне, спираючись на римське право.

Поділ права на публічне і приватне – класична правова доктрина, яка розрізняє норми, що захищають інтереси держави та суспільства (публічне право), і норми, що регулюють взаємовідносини між приватними особами (приватне право).

Подружні відносини – правовідносини між чоловіком та дружиною, що виникають на основі шлюбу і охоплюють особисті та майнові права й обов'язки.

Позов – офіційне звернення до суду з вимогою захистити порушене право або відновити законний стан у приватноправових відносинах.

Порушення – це такий стан суб'єктивного права, коли воно зазнало протиправного впливу з боку правопорушника, у результаті якого суб'єктивне право уповноваженої особи зазнало зменшення або ліквідації як такого.

Правовий захист – це державно-примусова діяльність із забезпечення виконання юридичного обов'язку та відновлення по рушеного права.

Правовий прецедент – це частина рішення компетентного державного органу щодо конкретної юридичної справи, обов'язковість якого визнається під час вирішення подібних справ у майбутньому.

Правозастосування – діяльність уповноважених органів або судів, спрямована на практичне застосування норм приватного права для вирішення конкретних юридичних ситуацій.

Приватне право – система правових норм, що регулюють відносини між приватними особами на засадах рівності, автономії волі та майнової самостійності.

Приватноправова відповідальність – відповідальність, що настає за порушення договірних чи позадоговірних зобов'язань і має компенсаційний характер.

Приватноправові відносини – юридичні відносини між рівноправними учасниками, спрямовані на задоволення приватних інтересів.

Прогалина в праві – відсутність необхідної правової норми для врегулювання певного приватноправового відношення, що потребує тлумачення або аналогії закону/права.

Прогалини в законодавстві – відсутність чітких правових норм для регулювання конкретних приватноправових відносин, що створює проблему у практичному вирішенні спорів.

Публічне право – галузь права, що регулює відносини між особою та державою, базується на імперативному методі та спрямована на захист публічних інтересів.

Р

Рецепція римського права – процес запозичення і засвоєння римських юридичних концепцій, поглядів, понять і конструкцій у систему права країни.

Римське право – історичний фундамент сучасної доктрини поділу права, зокрема визначення приватного та публічного права у працях Юстиніана.

С

Сімейне право – галузь приватного права, що регулює особисті та майнові відносини, що виникають у сім'ї, на засадах рівності, взаємної поваги та захисту прав членів сім'ї.

Сімейне право (як приватне право) – галузь, що регулює особисті та майнові сімейні відносини на принципах рівності та диспозитивності.

Спадкове право – галузь приватного права, що регулює порядок переходу майна, прав і обов'язків особи після її смерті до інших осіб.

Спадкування – перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців) (ч. 1 ст. 1216 ЦК України). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом.

Спадщина – сукупність прав та обов'язків спадкодавця, які після його смерті переходять до спадкоємців. **Д**

Спадковий актив – майнові права спадкодавця, які переходять до спадкоємців.

Спадковий пасив – сукупність обов'язків спадкодавця, які переходять до спадкоємців.

Співмешкання та взаємні права батьків – сфера правових норм, які визначають обов'язки та права батьків щодо виховання та утримання дітей.

Спір про спадщину – конфлікт між спадкоємцями або іншими особами щодо прав на спадкове майно, який вирішується через суд або інші правові механізми.

Суб'єкти приватного права – фізичні та юридичні особи, які наділені цивільною правосуб'єктністю та можуть вступати у приватноправові відносини.

Судова практика – сукупність рішень судів, які визначають підходи до вирішення приватноправових спорів, формують прецеденти та впливають на стабільність правозастосування.

Судочинство у сфері приватного права – процес розгляду та вирішення судом спорів, що виникають із приватноправових відносин, з метою захисту порушених прав та відновлення законного стану.

Т

Теоретичні проблеми сімейного права – питання, що стосуються визначення меж приватного та публічного регулювання, адаптації традиційних норм до сучасних сімейних відносин та узгодження законодавства з практикою правозастосування.

Теорія автономії волі – пояснює приватне право як сферу, де особи вільно визначають власну поведінку і укладають правочини без втручання держави.

Теорія інтересу – концепція, за якою публічне право спрямоване на охорону публічного (державного, суспільного) інтересу, а приватне — на захист інтересів окремих осіб.

Теорія субординації та координації – підхід, за яким публічне право регулює відносини нерівності (влада – підпорядкування), а приватне – відносини рівноправних суб'єктів.

Теорія юридичної рівності – положення, за яким приватноправові відносини будуються на юридичній рівності суб'єктів, на відміну від владних відносин у публічному праві.

Ф

Фізична особа – людина як учасник цивільних відносин.

Ц

Цивілістика – наукова дисципліна, що досліджує приватне (передусім цивільне) право, його принципи та інститути.

Цивільна відповідальність – правовий обов'язок особи відшкодувати шкоду або виконати інші юридичні наслідки порушення приватного права.

Цивільне право – основна галузь приватного права, що регулює майнові та особисті немайнові відносини між рівноправними особами.

Ю

Юридична особа – організація, створена і зареєстрована та внесена до «Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», яка наділяється цивільною правоздатністю і дієздатністю та може бути позивачем і відповідачем у суді.

Юрисдикція – право та компетенція державних органів (зазвичай судів) розглядати та вирішувати спори з міжнародним елементом.

8.3. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 № 55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/55-12>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 № 2947 III. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3477-15>.
6. Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
7. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17.07.1997 № 475/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр>.
8. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
9. Порядок провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 № 905. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/905-2008-%D0%BF>.
10. Актуальні проблеми приватного права : навчальний посібник / кол. авт. : І. В. Чеховська, Ю. Ю. Рябченко, В. А. Миколаєць та ін. ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 306 с.
11. Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право. Харків : Право, 2021. 408 с.
12. Довгерт А. Міжнародне приватне право: зміна концепції. (Відродження приватного права в Україні). Київ : Алерта, 2024. 256 с.
13. Дякович М.М. Сімейне право України : навчальний по сібник. К. : Екус, 2022. 416 с.
14. Застосування судами Конституції України: доктрина і практика / Т. О. Анцупова та ін. ; упоряд. : А. А. Єзеров, Д. С. Терлецький. Київ : ВАІТЕ, 2022. 601 с.
15. Інформаційна безпека: проблеми приватного права : навчально-методичний посібник, за загальною редакцією Є. О. Харитонова., І. В. Давидової., О. І., Сафончик. О. : Фенікс, 2020. 194 с.
16. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.

17. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромащенко, Т. В. Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 368 с.

18. Міжнародне приватне право: особлива частина : навч. -метод. посіб. / О. Р. Вайцеховська, О. В. Руденко. Харків : Право, 2023. 520 с.

19. Мілевська А.О., Лаговська Н.В. Спадкове право : практикум. Електронний документ. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2021. 160 с.

20. Основи римського приватного права : підручник / В. С. Макаруч, В. Я. Марковський. 2-ге вид., перероб. Харків : Право, 2024. 352 с.

21. Проблеми публічного та приватного права : колективна монографія. Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2021. 500 с.

22. Пушкар П. Загальні питання розуміння і застосування практики ЄСПЛ. Т. 1. Київ : Норма Права, 2022. 168 с.

23. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія. За заг. ред. Н. С. Кузнецової. 2-ге вид., доп. і перероб. Одеса : Гельветика, 2022. 908 с.

24. Римське приватне право : підручник / відпов. ред. Р. А. Майданик, Є. О. Рябоконт. Київ : Алерта, 2023. 386 с.

25. Скрипник В.Л. Теоретичні і методологічні проблеми об'єктів цивільних прав : монографія. Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2020. 380 с.

26. Сучасні проблеми цивільного та цивільно-процесуального права (в частині цивільно-процесуального права) : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / Н. Голубева, І. Бут, О. Полуніна, Ю. Полюк, Ю. Цал-Цалко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 190 с.

27. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Приватне право як концепт. Том IV. Від ідеї до реалізації : монографія / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova. Одеса : Фенікс, 2021. 632 с.

28. Цивільне право України : підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 796 с.

29. Цивільне процесуальне право України : підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов. : у 2 т. / за заг. ред. М. М. Ясинка. К. : Алерта, 2021. Т. 2. 572 с.

Допоміжна

30. Busch, Hans-Christoph Schmidt, Daniel Halliday, and Thomas Gutmann, eds. Inheritance and the Right to Bequeath: Legal and Philosophical Perspectives. Taylor & Francis, 2022.

31. Актуальні проблеми приватного права в умовах євроінтеграційних процесів в Україні : збірник тез доповідей учасників науково-практичного семінару (13 листопада 2020 року) / за заг. ред. М. С. Долинської, І. В. Красницького, Ю. М. Юркевича. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 208 с.

32. Блажівська Н.Є. Теоретико-методологічні та прикладні засади застосування практики ЄСПЛ при захисті майнових прав : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2020. 36 с.

33. Борох Т.С. Зловживання правом в сімейних правовідносинах: дис. ... на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2022. 198 с.

34. Ваганова І.М. Договори в римському праві та в сучасному цивільному праві України. Юридичний науковий електронний журнал. № 2. 2022. С. 47-50.

35. Власенко В.П. Загальнотеоретичні аспекти поділу права на публічне та приватне у національній і зарубіжних правових доктринах. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. Випуск 4, 2022. С. 153-158.

36. Волощук О.Т. Актуальні проблеми міжнародного приватного права : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право / Укл.: О. Т. Волощук, К. А. Возняковська, Д. А. Біленець. Чернівці, 2024. 198 с.

37. Дараганова Н.В. Головні критерії розмежування права на приватне та публічне. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». № 1. 2022. С. 10-14.

38. Кармаза О.О., Федоренко Т.В. Докази в цивільному судочинстві: до питання застосування штучного інтелекту в цивільному судочинстві України / Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»). № 10(20) 2025. С. 106-118. <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/30571/30534>

39. Короед С.О. Захист цивільних прав і інтересів в цивільному судочинстві: процесуальні та матеріальноправові особливості розгляду цивільних справ : монографія / НДІ публ. права. Київ : Видавництво «Людмила», 2022. 174 с.

40. Коротюк О.В. Судова практика у справах про визнання недійсними свідоцтв про право на спадщину. Аналіз і узагальнення судової практики. Київ : ОВК, 2021. 147 с.

41. Мануїлова К. В., Гребенюк Д. О. Виклики сучасного міжнародного права: від публічного до приватного. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 11. С. 619-623. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-10/149>.

42. Маньковський В.В. Поняття та види спадкування за цивільним законодавством України, Литви та Польщі: порівняльноправовий аналіз. Одеса, 2020. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/20669>.

43. Матвеєва А.В. Актуальні трансформаційні процеси у міжнародному приватному праві. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2022. № 43. С. 64-72.

44. Менджул М.В. Порівняльне сімейне право : навч. посіб. / Ужгород. нац. унт, Юрид. фт, НДІ порівнял. публ. права та між нар. права. Ужгород : РІКУ, 2021. 293 с.

45. Михайлів М.О. Спадкування у міжнародному приватному праві : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2022. 36 с.

46. Особисті немайнові права дитини при усиновленні: національний та зарубіжний досвід : монографія / О. В. Мельник. Одеса: Юридична література, 2022. 196 с.

47. Сізон К.О. Шлюбний договір у міжнародному приватному праві. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції / Сумський національний аграрний університет, м. Суми 16–20 листопада 2020 р. Суми, 2020. 547 с.

48. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформив Україні: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2022 р., Чернівці) / редкол.: О. В. Щербанюк та ін. Чернівці, 2022. 810 с.

49. Ткаченко В.В. Правосуб'єктність у міжнародному приватному праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 3. С. 470–473.

50. Труба В.І, Морозова С.Є. Теоретичні передумови рекодифікації приватного законодавства України. Правова держава. 2020. Вип. 38. С. 86-91.

51. Федоренко Т.В. Медіація у цивільному судочинстві / Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал: Економіка. Фінанси. Право. 2025. Випуск: № 6. С. 13-16. URL: <https://efp.in.ua/en/journal-article/1645>.

52. Федоренко Т.В. Особливості здійснення судочинства в умовах воєнного стану / Modern scientific journal (Сучасний науковий журнал). 2023. Вип. No1(1) С. 46-51. <https://mosjournal.com/index.php/journal/article/view/7/6>.

53. Федоренко Т.В. Принципи штучного інтелекту в правосудді України / Т. В. Федоренко // «Право і суспільство». 2021. № 2. С. 18-24.

54. Цивільний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар. Вид. 4-те, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 928 с.

55. Чернега В.М. Морально-правові засади в спадковому праві України. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. Вип. 1 (48). С. 38-41.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.president.gov.ua> – офіційний вебсайт Президента України.
2. <https://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний вебсайт Верховної Ради України.
3. <https://www.kmu.gov.ua> – офіційний вебсайт Кабінету Міністрів України.
4. <https://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний вебпортал судової влади в Україні.
5. <https://www.scourt.gov.ua> – офіційний вебсайт Верховного Суду України.
6. <https://www.sc.gov.ua> – офіційний вебсайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
7. <https://www.minjust.gov.ua> – Офіційний вебсайт Міністерства юстиції України.
8. <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> – Європейський суд з прав людини.

9. <https://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний реєстр судових рішень в Україні.

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

Курс «Практичне право» на OnlineLawSchool Pro

<https://onlinelawschool.pro/practicallaw>

Освіта з прав людини для юристів

<https://www.coe.int/en/web/help/courses>

OSINT-техніки для юристів (онлайн-курс)

<https://onlinelawschool.pro/osintforlawyer>

Здобувачі ступеня доктора філософії мають право на визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти.

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Науковий журнал «Адвокат» – <https://iadvocate.com.ua/avtoram.html>.
2. Науковий журнал «Право і суспільство» – <https://pravoisuspilstvo.org.ua>.
3. Науковий збірник «Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції» – <https://apnl.dnu.in.ua>.
4. Науковий фаховий журнал «Вісник 25» – www.ccu.gov.ua.
5. Науковий фаховий журнал «Підприємництво, господарство і право» – www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pgip/index.html.
6. Науковий фаховий журнал «Право та управління» – www.nbuuv.gov.ua/e-journals/prtup/index.html.
7. Науковий фаховий журнал «Приватне та публічне право» – <https://pp-law.in.ua>.
8. Науковий фаховий журнал «Форум права» – www.nbuuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm.
9. Науково-практичний юридичний журнал «Альманах права» – <https://almanahprava.org>.
10. Юридичний журнал «Право України» – www.pravoua.com.ua.

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
Microsoft Word	для створення та редагування документів	придбані ліцензії

Google Chrome	отримання доступу до інформації з Інтернету	вільний доступ в Інтернеті
PowerPoint	для створення слайдових презентацій	придбані ліцензії
Prezi	для створення інтерактивних презентацій в режимі онлайн	вільний доступ в Інтернеті
Canva	для створення презентацій	вільний доступ в Інтернеті
Microsoft Excel	для обробки даних	придбані ліцензії
Zoom	для відеоконференцій, обміну повідомленнями та спільного використання документів	вільний доступ

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	власний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	власний ноутбук, наочні та роздаткові матеріали	приміщення з доступом до Інтернету
Семінарське заняття	власний ноутбук, наочні та роздаткові матеріали	приміщення з доступом до Інтернету